

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **M. F.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Žitná 45, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2005 č. j. 55 Az 181/2004 - 35,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 6. 2004 č.j. OAM-1482/VL-07-ZA07-2004 nebyl žalobci (dále i „stěžovatel“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobce je snaha o legalizaci pobytu v České republice, přičemž ve své vlasti se obává možných potíží ze strany soukromých osob. Žalovaný posuzoval žádost o udělení azylu žalobce na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalovaný konstatoval, že žalobce nebyl ve své vlasti členem žádné politické strany ani nevyvíjel činnost, při které by veřejně vyjadřoval své politické názory či se jinak politicky angažoval, tedy nemohl být ve své vlasti

pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce neuvedl ani skutečnosti, které by představovaly pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce vyplývá, že důvodem jeho žádosti jsou obavy z možného napadení lidmi, kteří po něm požadují odškodné za pobyt svých kamarádů ve vězení, kam se dostali na základě svědectví žalobce. Žalovaný upozornil, že osoby, které žalobci vyhrožovaly, jednaly jako soukromé osoby a na základě vlastního hmotného prospěchu, žalobce si na jejich jednání nikde nestěžoval, nepožádal kompetentní orgány ve vlasti o pomoc, zapříčinil tak, že mu tyto orgány nemohly poskytnout účinnou ochranu. Mezinárodní ochranu formou azylu lze však dle žalovaného poskytnout pouze v případě, kdy žadatel vyčerpал všechny dostupné prostředky k ochraně svých práv, jež mu jeho vlast reálně nabízí. Na základě údajů sdělených žalobcem nezjistil žalovaný ani důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 6. 2005 č. j. 55 Az 181/2004 - 35 zamítl žalobu podanou žalobcem proti citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné konstatoval, že z obsahu správního spisu vyplynulo, že vstupem do azylového řízení se žalobce snaží legalizovat si své další setrvání na území České republiky. Soud se rovněž ztotožnil s hodnocením žalovaného správního orgánu, že osoby, které údajně žalobci vyhrožovaly, jednaly jako soukromé osoby a na základě vlastního hmotného prospěchu. Činy soukromých osob mohou být považovány za pronásledování, pokud je státní orgány podporují, tolerují či nejsou schopny zajistit přiměřenou ochranu, žalobce však nevyhledal pomoc státních orgánů a nedomáhal se přešetření svého případu, nevyužil tak všech prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobcem uplatněné důvody žalovaný dle názoru soudu podrobně hodnotil z pohledu ustanovení § 12 zákona o azylu a v souladu se zákonem odůvodnil své rozhodnutí o neexistenci důvodu pro udělení azylu jak z hledisek vyplývajících z ustanovení § 12 zákona o azylu, tak z hledisek vyplývajících z ustanovení § 13 a § 14 téhož zákona a rovněž řádně uvedl neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené správní rozhodnutí bylo vydáno ve shodě se zákonem a žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel uvádí, že o azyl žádal v důsledku neúnosné tíživé sociální situace, kdy nebyl schopen zabezpečit pro svou rodinu minimální sociální standard, a domnívá se, že jeho osobní situace odůvodňuje možnost aplikace § 14 zákona o azylu. Dále stěžovatel namítá, že ve správním spise chybí nezávislé zprávy organizací odlišných od ministerstev jednotlivých států, v řízení vůbec nebyla zmíněna tzv. oranžová revoluce a co bylo její příčinou. V tomto světle dle stěžovatele nemohlo být adekvátně posouzeno, zda-li se na něj vztahuje některý z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu nebo ustanovení § 14 zákona o azylu či překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona. Stěžovatel má také za to, že krajský soud se nezabýval celým obsahem správního spisu, v rozhodnutí neuvedl, o jaké důkazy se opíral, nezhodnotil situaci v zemi původu stěžovatele. Stěžovatel uvádí, že sice hovoří českým jazykem, ale nikoli na takové úrovni, aby nepotřeboval tlumočníka do svého mateřského jazyka, proto se nemohl náležitě bránit, když rozhodnutí, která mu byla doručena, nebyla vyhotovena v jeho mateřském jazyce. Dle mínění stěžovatele tak byla porušena jeho práva na spravedlivé řízení. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis, zejména na podání a výpovědi, které stěžovatel učinil v průběhu správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že se žádostí stěžovatele o udělení azylu zabýval individuálně a svědomitě, že v souladu se zákonem o azylu se zabýval všemi okolnostmi případu. Žalovaný navrhuje podanou kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V podané kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje zejména důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Uvedený důvod podání kasační stížnosti však Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným.

Krajský soud se v předcházejícím řízení zabýval především právní otázkou, zda důvody, pro které stěžovatel požádal o udělení azylu, mohou být důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatel podal žádost o udělení azylu dne 31. 3. 2004, ve správním řízení o udělení azylu uváděl, že vlast opustil 31. 3. 2003, že již od roku 1994 jezdí do České republiky za prací, v roce 1996 zde byl pobodán ukrajinskými mafiány, kteří byli v roce 1997 odsouzeni, poté začali stěžovatele a jeho příbuzné navštěvovat nezmámí muži, kteří chtěli zaplatit odškodné za odsouzení svých přátel. Stěžovatel také uvedl, že ve vlasti neměl problémy se státními orgány, a že žádá o azyl, aby mohl v České republice nadále legálně žít, když mu cizinecká policie neprodloužila povolení k pobytu a udělila správní vyhoštění. Dle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval, přičemž dostatečně popsal tvrzení stěžovatele i zjištění žalovaného správního orgánu, a dospěl ke správnému závěru (přičemž se ztotožnil s názorem žalovaného), že stěžovatelem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Chování soukromých osob vůči stěžovateli, ačkoli mohlo spočívat v negativním jednání, nelze označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, když stěžovatel se ani nepokusil obrátit s žádostí o pomoc na státní či nestátní orgány nebo instituce v zemi původu.

Pokud se stěžovatel domnívá, že jeho osobní situace odůvodňuje možnost udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že na udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu není právní nárok, a že samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se stěžovatel

v rámci řízení o udělení azylu poskytnutí azylu dle § 14 zákona o azylu nedomáhal a žalovaný správní orgán rozhodující ve věci tak tuto možnost vážil jen z obecného hlediska, přičemž po posouzení osobní situace stěžovatele mu humanitární azyl neudělil. Krajský soud vyslovil s tímto postupem žalovaného souhlas. Nejvyšší správní soud se s uvedenými závěry žalovaného a krajského soudu ztotožňuje, neboť stěžovatelem nebyly v průběhu správního řízení a koneckonců ani přezkumného řízení soudního předešlé žádné skutečnosti, jež by mohly být považovány za hodné zvláštního zřetele.

Co se týče námitky stěžovatele, že nedoručením rozhodnutí krajského soudu v mateřském jazyce stěžovatele, byla porušena jeho práva na spravedlivý proces, Nejvyšší správní soud odkazuje na stanovisko pléna Ústavního soudu České republiky sp.zn. Pl.ÚS – st.20/05 ze dne 25. 10. 2005 o tom, že základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka) nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak. Krajský soud proto postupoval správně, když doručil rozsudek o zamítnutí žaloby stěžovateli vyhotovený v českém jazyce. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým, není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. Nejvyšší správní soud konstatuje, že ze strany krajského soudu nedošlo k namítanému porušení práv stěžovatele.

Navíc a nově stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že ve správním spise chybí nezávislé zprávy organizací odlišných od ministerstev jednotlivých států, že vůbec není zmíněna tzv. oranžová revoluce, a že mu nebylo doručeno rozhodnutí žalovaného v mateřském jazyce. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Jelikož stěžovatel citované skutečnosti nenamítal v rámci správního řízení o udělení azylu vedeného žalovaným ani v řízení o žalobě u krajského soudu, ale uplatnil je až po vydání napadeného rozsudku, nelze k nim v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Stěžovatel kasační stížností rovněž namítá důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu, soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Jelikož však stěžovatel spatřuje vady správního řízení jen ve skutečnostech, které v řízení u krajského soudu nevytýkal (viz předcházející odstavec), není možno, aby se Nejvyšší správní soud tímto stížnostním důvodem zabýval.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

